Vergadering: **Gemeenteraad 3 november 2026**

Onderwerp: **Begroting 2027-2030**

Geacht college,

Via deze weg delen wij met u de technische vragen die wij hebben naar aanleiding van de begroting 2027-2030.

De VVD Midden-Delfland staat voor een doelmatige en effectieve besteding van ons gemeenschapsgeld, waarbij dit gebeurt aan de hand van een transparante en realistische begroting.

VVD Midden-Delfland heeft de volgende vragen:

Inwoners- en woningprognose (p.11 e.v.)

- Op welke prognose, databron of welk model zijn de bevolkings- en woningbouwprognoses voor de periode 2027-2030 gebaseerd?

- Welke aannames liggen aan de bevolkingsprognose ten grondslag ten aanzien van geboorte, sterfte, binnenlandse (e)migratie, buitenlandse (e)migratie en huishoudensvorming?

- Hoe ontwikkelt de verwachte demografische opbouw van de bevolking zich in de periode 2027-2030, uitgesplitst naar leeftijdscategorieën en huishoudenssamenstelling?

- Hoe wordt de zeer beperkte bevolkingsgroei van 10 inwoners tussen 2029 en 2030 verklaard?

- In hoeverre is de woningbouwprognose afgestemd op de verwachte ontwikkeling van het aantal en de grootte van huishoudens, en in hoeverre op de ontwikkeling van het aantal inwoners?

Mutaties begroting en overhead (p.13-14, 88-98)

- Op p. 13 en 14 wordt een nadelige mutatie wegens personeelslasten genoemd van circa 623.000 euro in 2027, oplopend tot 2.335.000 euro in 2030. Kan deze mutatie worden uitgesplitst naar functie, team, salarisschaal, aantal FTE, ingangsdatum en type (tijdelijk of structureel)? Zou daarnaast ook duidelijk de aanleiding per mutatie kunnen worden aangegeven?

- Hoeveel FTE zijn op 1 januari 2027 formatief beschikbaar, hoeveel daarvan zijn daadwerkelijk bezet en hoeveel FTE zijn extern of tijdelijk ingevuld? Kan dezelfde informatie worden gegeven voor 2025 en 2026 en voor de geraamde situatie tot en met 2030?

- Hoeveel FTE van de beschikbare formatie bestaat uit functies die noodzakelijk zijn om wettelijke taken uit te voeren? Hoeveel FTE betreft beleidsontwikkeling (m.b.t. een niet-wettelijke taak), communicatie, gebiedsmarketing of participatie?

- Hoe verhoudt de procentuele groei van de gemeentelijke formatie tussen 2026 en 2030 zich tot de procentuele ontwikkeling van het aantal inwoners, het aantal woningen en het gemeentelijke (wettelijk) takenpakket in deze periode?

- Wat is voor 2025, 2026 en 2027 het totale bedrag aan externe inhuur, uitgesplitst naar vervanging bij ziekte, tijdelijke invulling van vacatures, specialistische inhuur en tijdelijke projectcapaciteit? Aangevuld indien beschikbaar met het betreffende project of de betreffende afdeling waar dit voor was.

- Welk concreet bedrag aan externe inhuur wordt in 2027 en volgende jaren bespaard als gevolg van de voorgestelde uitbreiding van de structurele formatie? Op welke begrotingsposten is deze verlaging zichtbaar?

- Welke meetbare verbeteringen worden met de extra personeels- en overheadbudgetten beoogd en wat zijn de huidige gewenste waarden voor doorlooptijden, ziekteverzuim, vacaturegraad, bezwaarschriften, klachten, vergunningsverlening en dienstverlening?

- In de toelichting wordt gesproken over het “robuuster maken” van onderdelen van de organisatie. Welke concrete kwetsbaarheden zijn vastgesteld? Welke functies worden daarvoor toegevoegd en aan de hand van welke indicatoren wordt vastgesteld dat de organisatie na deze uitbreiding daadwerkelijk robuuster is geworden?

- Kan worden aangegeven hoeveel FTE (en gerelateerde kosten) sinds 2020 structureel aan de organisatie zijn toegevoegd en welke meetbare verbeteringen in dienstverlening, projectrealisatie, inwonertevredenheid of bedrijfsvoering daarmee zijn gerealiseerd?

- Hoe verhouden de overheadkosten per inwoner zich tot vergelijkbare gemeenten in de regio en tot gemeenten met vergelijkbaar inwonersaantal en vergelijkbare organisatievorm?

- In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt aangegeven dat AI en digitalisering worden ingezet voor procesoptimalisatie en automatisering van routinetaken. Kan worden aangegeven welke processen naar verwachting door AI of verdere digitalisering worden ondersteund, hoeveel capaciteit daarmee vrijkomt en of dit leidt tot een lagere behoefte aan externe inhuur, beperktere formatiegroei of hogere productie binnen de bestaande formatie? Zo ja, waar is dit zichtbaar in de begroting en de beleidsindicatoren?

- Hoeveel beleidsvrije structurele begrotingsruimte is in 2027, 2028, 2029 en 2030 daadwerkelijk beschikbaar, nadat rekening is gehouden met geoormerkte middelen, bestaande verplichtingen, toekomstige kapitaallasten en nog niet financieel verwerkte pm-posten?

- Op p.17 is het bedrag voor onvoorzien nihil. Waarom is geen budget voor onvoorzien opgenomen en op welke begrotingspost worden onvoorziene uitgaven gedurende 2027 in eerste instantie verantwoord?

- Er is een toename in het budget digitale media van 79.300 euro begroot. Waar wordt dit geld aan besteed en waarom is dit extra geld nodig?

- Hoe groot is de uitvoeringslast van de Woo voor de gemeente en hoe omvangrijk/complex zijn deze verzoeken (o.b.v. de drempelwaardes uit het rapport ‘Uitvoeringslasten Woo-verzoeken geanalyseerd ’van Sira Consulting (30 maart 2026))? Wat is de gemiddelde doorlooptijd van een Woo-verzoek en hoeveel Woo-verzoeken worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld?

Lokale heffingen (p. 115-117)

- Op welke wijze worden de middelen uit de toeristenbelasting die via PUUUR worden ingezet besteed ten behoeve van toeristen en recreanten? Kan worden aangegeven welke concrete activiteiten, voorzieningen of promotiecampagnes hiermee worden gefinancierd en welke resultaten daarvan worden gemeten (bijvoorbeeld bezoekersaantallen, overnachtingen, bestedingen of bereik)?

- Welke concrete maatschappelijke en economische meerwaarde verwacht het college voor inwoners van Midden-Delfland als gevolg van de uitgaven via PUUUR? Kan dit worden onderbouwd met meetbare indicatoren, zoals bezoekersaantallen, bestedingen bij lokale ondernemers, werkgelegenheid, gebruik van recreatieve voorzieningen of andere effecten voor de leefbaarheid?

- De toeristenbelasting wordt verhoogd terwijl de opbrengst mede wordt ingezet voor PUUUR. Kan het college inzichtelijk maken welke concrete resultaten de subsidie aan PUUUR in de afgelopen drie jaar heeft opgeleverd op het gebied van overnachtingen, bezoekersaantallen, bestedingen bij lokale ondernemers en economische toegevoegde waarde voor Midden-Delfland? Op basis van welke evaluatie is geconcludeerd dat een verhoging van de toeristenbelasting gerechtvaardigd is?

Programma 1: Vitale dorpen

- Kan het college inzichtelijk maken welke directe en indirecte kosten in 2027 samenhangen met het Cittaslow-lidmaatschap, inclusief contributies, personeelsuren, communicatie, evenementen, certificeringen, onderzoeken, externe begeleiding en projectkosten, en welke concrete en meetbare resultaten het Cittaslow-lidmaatschap de afgelopen jaren voor Midden-Delfland heeft opgeleverd?

- Hoeveel ambtelijke capaciteit (fte en uren) wordt jaarlijks besteed aan activiteiten die direct of indirect voortvloeien uit het Cittaslow-lidmaatschap?

- Welke kosten die niet expliciet onder Cittaslow zijn geboekt, worden wel gemaakt om te voldoen aan de eisen of doelstellingen van Cittaslow?

- Welke aantoonbare resultaten heeft het Cittaslow-lidmaatschap de afgelopen vijf jaar opgeleverd voor inwoners, ondernemers en toeristen van Midden-Delfland?

- Welke resultaten kunnen daadwerkelijk aan het Cittaslow-lidmaatschap worden toegeschreven en welke ontwikkelingen zouden naar verwachting ook zonder Cittaslow zijn gerealiseerd?

- Heeft de gemeente onderzocht in welke mate toeristen bekend zijn met het Cittaslow-keurmerk en in welke mate het keurmerk een rol speelt bij hun keuze om Midden-Delfland te bezoeken?

- Is onderzocht in hoeverre inwoners bekend zijn met Cittaslow en welke meerwaarde zij hierin zien?

- Welke concrete economische voordelen ervaren lokale ondernemers als gevolg van het Cittaslow-lidmaatschap?

- Hoeveel lokale ondernemers maken actief gebruik van het Cittaslow-label in hun bedrijfsvoering of marketing?

- Op basis van welke objectieve criteria beoordeelt het college of voortzetting van het Cittaslow-lidmaatschap gerechtvaardigd is?

Programma 2: Bestuur en veiligheid

- Sinds begin van dit jaar, na de invoering van het pasjessysteem voor restafval, is het aantal restafvaldumpingen significant gestegen. Hiervoor heeft onder andere de BOA een handhavende taak. Hoeveel extra budget wordt er beschikbaar gemaakt voor de BOA voor deze taak? Of indien dit niet tot verhoging van het totale handhaafbudget leidt, hoeveel tijd (en daarmee kosten) is de BOA hieraan kwijt? Wat zijn de extra kosten voor de handhaving en het verwerken van de restafvaldumpingen en waar is dit zichtbaar in de begroting?

- Voor de aankoop van de grond voor het grootschalig AZC in Den Hoorn is bij BNG een lening aangetrokken (BNG 40.116969), hiervoor wordt nu jaarlijks 243.091 euro rente betaald door de gemeente, deze lening loopt eind 2028 af, het COA betaalt een huur o.b.v. deze rentelast. Wat is de gemeente van plan voor de herfinanciering van deze lening eind 2028 en hoe is dit zichtbaar in de begroting? Hoeveel van deze rentelast betaalt het COA en wie betaalt de mogelijke extra rentelast bij een herfinanciering die duurder is (in lijn met het huidige marktbeeld)?

- Tijdens de raadsvergadering van 25 oktober 2023 is aangegeven dat het COA jaarlijks 150.000 euro beschikbaar stelt voor Den Hoorn n.a.v. van de komst van het grootschalig AZC in Den Hoorn en dat in samenspraak met bewoners en ondernemers zou worden bepaald hoe dit bedrag wordt besteed. Waar is deze jaarlijkse bijdrage in 2026 aan besteed? Waar is deze jaarlijkse bijdrage van 150.000 euro zichtbaar in de begroting 2027-2030?

Programma 3: Beheer, verkeer en milieu

- Als concrete actie wordt ‘verlichten van achterpaden (sociale veiligheid) ’ genoemd. Om welke achterpaden gaat dit en hoe is de keuze voor deze specifieke achterpaden gemaakt?

- In 2027 staat ‘Reconstructie Hoornseweg (metropolitane fietsroute) ’begroot voor 1.450.000 euro. Wat is hier precies de beoogde scope, wat is de beoogde tijdslijn en wat is de rol van de raad (nog) in deze besluitvorming en verdere uitvoering?

- In 2025 is er gestart met het opstellen van het ‘Warmteprogramma’. Wordt er in het opstellen van dit programma uitgegaan van een implementatiesnelheid in Midden-Delfland die sneller, even snel of langzamer is dan de landelijke doelstelling (CO2-neutraal in 2050)?

- Wat is de status van de implementatie van ‘Hackshield ’in Midden-Delfland? Wij hebben begrepen dat de implementatie nog moeizaam verloopt maar dat hier mogelijk al wel doorlopende kosten voor worden gemaakt, klopt dit?

- Hoeveel geld is er beschikbaar voor ‘bewonersinitiatieven voor vergroening van de wijken en zelfbeheer ’waarnaar wordt verwezen? Indien hiervoor geen afzonderlijk budget beschikbaar is, waaruit bestaat de in de begroting genoemde “ondersteuning” dan concreet uit?

Programma 4:Onderwijs

- In hoeverre is er in de begroting financiële ruimte voor het huidige IHP?

- Wat zijn de plannen voor ver-/nieuwbouw van Daltonschool De Schutse? En wat is de financiële consequentie hiervan voor de begroting? *NB: In de participatiebijeenkomsten met omwonenden is gesproken over 3 fases (fase 1: tijdelijke noodlokalen, fase 2: tijdelijke locatie van de gehele school, fase 3 ver-/nieuwbouw. Maximale duur van deze 3 fases ca. 6 jaar vanaf 2026, gerealiseerd rondom 2032).*

- Tot welke datum blijven de tijdelijke noodlokalen van Daltonschool De Schutse? Kan het college toezeggen dat deze noodlokalen tijdelijk zijn (niet langer dan een paar jaar)? *NB: Deze zijn toegezegd voor de tijdelijke duur van maximaal 2 jaar (cf. omgevingsvergunning en zoals gecommuniceerd aan scholieren, naastgelegen basisschool St. Aloysius en tijdens de participatiebijeenkomsten aan bewoners).*

- Wat kosten de noodlokalen de gemeente in de aankomende jaren?

- In de concrete doelen en acties voor 2027 zijn 3 punten opgenomen gerelateerd aan de komst van het grootschalige AZC in Den Hoorn: nieuwkomersonderwijs, inzet kinderpsycholoog en voorschoolse educatie peuters. Wat zijn de kosten van deze activiteiten en welke specifieke baten staan hier tegenover? Zorgt het college ervoor dat deze activiteiten de gemeente ‘geen geld zal kosten’, zoals dit was afgesproken binnen het kader van de raad?

Programma 5: Sociaal domein en Welzijn

- Het college geeft aan ‘het bereik van onze minimaregelingen te verhogen’. Wat zijn hiervoor de concrete plannen en welke kosten zijn hiervan zichtbaar in de begroting?

- In het inkoop- en aanbesteedbeleid van de gemeente worden duurzaamheidseisen en zaken als ‘social return ’gebruikt in de gunning van de opdrachten. Hoeveel kost dit extra t.o.v. het niet stellen van deze aanvullende eisen?

- Welke aantallen cliënten, gemiddelde kosten en zorgzwaarte liggen achter de geraamde daling van 6.060.000 euro naar 5.620.000 euro?

- Op p. 225 stijgen de lasten voor taakveld 6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd van 924.498 euro in 2026 naar 1.332.550 euro in 2027. Wat verklaart deze stijging en welke activiteiten of lasten worden binnen dit taakveld in 2027 hoger geraamd?

Programma 6:Economische- en Sociale zaken

- Sinds september 2026 heeft het college een uitruilafspraak met gemeente Westland gesloten waarin gemeente Westland de statushouders van gemeente Midden-Delfland overneemt. Welke kostenbesparingen betekent dit (o.a. voor de begeleiding van de klantmanager, de eventuele bijstand die wordt ontvangen en het inburgeringstraject door de inburgeringsconsulent) en is dit reeds zichtbaar in de begroting?

Programma 7: Ruimtelijke ordening en ontwikkeling

- In 2026 is de verwachting uitgesproken om binnen 5 jaar weer op CROW-niveau te zijn. Is in de begroting voldoende budget opgenomen om dit te realiseren?

- Wat waren in 2025 en 2026 de gemiddelde en mediane doorlooptijden van reguliere en uitgebreide omgevingsvergunningen, en welke concrete doorlooptijd wordt voor 2027 als doelstelling gehanteerd?

- Hoeveel aanvragen zijn in 2025 en 2026 niet binnen de wettelijke termijn afgehandeld en bij hoeveel aanvragen was aanvullende informatie van de aanvrager nodig voordat de aanvraag kon worden behandeld?

- Wat is het geraamde kostendekkingspercentage van de bouw- en omgevingsleges in 2027 en welke directe en indirecte personeels- en overheadkosten zijn daarbij aan de leges toegerekend?

- Welke concrete producten worden in 2027 gerealiseerd met de extra middelen voor het Omgevingsplan en de Omgevingsvisie? Welk deel van de geraamde kosten betreft externe inhuur, welk deel eigen personeel en tot welk jaar lopen deze extra lasten door?

Met hartelijke groet,

Fractie VVD Midden-Delfland